

Представяне на текста Октав Манони

Източник:

https://www.espace-analytique.org/Qui_sommes-nous/Textes_fondateurs/Presentation_du_texte_Octave_Mannoni

Превод от френски: проф. Асен Чаушев

Този кратък неиздаден текст на Октав Манони¹ не резюмира – далеч не – разсъжденията му относно психоанализата. Но въпреки своята сбитост той има заслугата, че акцентира върху няколко аспекта на психоаналитичната теория, които намирам за важни.

На първо място, той припомня същностните различия в начина, по който функционират науката и психоанализата в съответното им отношение към истината. Примерът за това, че психоанализата напредва в познанието за психичната дейност благодарение на теоретичната фикция ни беше даден от самия Фройд още в Тълкуване на сънищата: „Възприемем фикцията за някакъв изначален психичен апарат?“ Октав Манони се присъединява безрезервно към такава формулировка и то до степен, че я поставя за заглавие на една от книгите си, „Фройдовите фикции“³.

За сметка на това, той (О. Манони) не набляга на преносното измерение, присъстващо във всяко аналитично писане, както го разкрил в действие във фройдовия „анализ на произхода“ (analyse originelle) в кореспонденцията с Флийс⁴, но подчертава тук риска за всяка теория да стане идеализираният обект, в който дадена група би могла да се разпознае, или да се превърне в инструмент на власт в услуга на дадена личност. Подчертаването на този култ към личността на основата на една конституирана теория не е загубило нищо от своята актуалност. Днес обаче, в различни области може да констатира рискът от „фундаментализъм“, който е възможността някаква теория да се постави в положение да ме мисли и тълкува с цената на дисквалифицирането на субективното ми положение на тълкувател. Не е ли това, към което Хьолдерлин призовавал в пожеланията си: „Ние сме знак в търсене на значение, в очакване да бъде изтълкуван⁵...“, по времето, когато бил на прага да изпадне в шизофренията, когато скърбял за края на великия дискурс, който да може да подреди света и самия него. Пред лицето на този налуден пренос върху теорията, която би могла да ме предпази от несигурното (случайното) в мисленето ми, „скептичната“ мъдрост на Октав Манони приканва всички нас, аналитиците, към изискуемата от нас субективна дейност на мисленето.

Това вероятно е единственият начин да убегнем както от втурване в институционален и политически екстремизъм, така и от бягство в убежището на фиделизма (вид популизъм, свързан с името на Фидел Кастро, бел.прев.) към теория, завършена под формата на някакъв вид фундаментализъм.

Бележки:

1. Открих го в моя архив. Вероятно е бил писан в 1983 г. и отправен към Учебната комисия на C.F.R.P. (Centre de formation et de recherches psychanalytiques Обучителен и изследователски център за психоанализа)

2. З. Фройд, Тълкуване на сънищата (1899 г.), цитирано по френския превод на книгата
3. Виж О. Манони, Фройдовите фикции, Париж, изд. Сьой, поредица „Фройдистко поле“, 1978 г.
4. Виж О. Манони, „Анализът на произхода“ (изложение в психиатричната болница Сент Ан, 1967 г.), с. 115-130 и продължението „Анализът на произхода (продължение)“ в Несвършващо начало, Пренос, интерпретиране, теория, Париж, изд. Сьой, поредица „Фройдистко поле“, 1980, с. 11-55
5. « Ein Zeichen sind wir, deutungslos... »